

Nro. 15

A FELS. R. TSASZARNAK É. KIRALYNAK
KEGYELEMES ENGEDELMEBŐL.

*Költ Bétsben Kedden Augustusnak 20-ik napján,
1799-ik éjztendőben.*

Béts.

Most, a' Bétsi Udvari Ujjságban is, ahoz ragasztott *Extrablatt*ban is, adott-ki hadi történetekről való tudósításokat a' Fő Hadi Cancellaria. A' történetek Olofz országiak. Így adatnak elő: — „

„Római Birodalom béli Gróf Feldmarschall *Suwarow-Rimniskoi*, a' fereg' fő vezére, el-vezérvén magában azt, hogy *Serrawalle* nevü erősséget (a' *Génuai* határ-szél mellett *Meyland*ban) el-foglaltassa: ily tzéllal ugy tétettek a' rendelések, hogy a' *Schweisikowszky*' vezérlése alatt lévő *Orosz Császári Divisió Novi* felé elő rukköljön, *Gen*, *Hertzeg Panhratzion* két *Orosz Batallio-*

nokkal az erőfféget, melyet el kellett foglalni, körül kerritse, Cs. Királyi Generál *Mitroufzky* pedig az alatt, 6 gyalog Batallionokkal, 3 Batalion Gránátérokokkal, és 1 Hufzár Swadronnal, a' *Gavi* és *Seravalle* között álló ellenséges szélső posztokat vizsgálja nyomja, és ezen Batalionokkal, az ellenséges sereg' mozdulásait szem-ügyenn tartsa. Az ostromnak igazgatására, néhány Cs. Királyi Gen. Stáb-béli tisztekkel, 's-név szerént Kapitány *Percell* együtt, *Orosz* Oberster *Harding* rendeltetett-ki.

„Az erőffégre való ágyuzást a' folyó hónap' 5-dikénn kezdtek el a' miénk: a' mely időtől fogva oly mozgásokat tünált az ellenség, a' melyekre nézve a' mi rélzünkről szükségesnek lenni találtatott az, hogy a' Generál *Mitroufzky* Observations-táborához még 2 Gránátéros Batalionok rendeltessenek, a' *Karajczay* Dragonyos-Regementjével együtt. — (Ez eddig az Udvari Ujjságból) — Az *Extrablatt*' foglalatja így következik: — „

„Az *Olofz* országi tábor' fő hadi szállásáról *Stafeta* által érkezett tudósítások szerént, a' Gen. *Hertzeg Pangration*' vezérlése alatt lévő *Orosz* Császári seregnek szüntelenül folytatótt, és éppen oly bátor mint gyors ágyuzása, arra szolgáltatótt alkalmatosságot a' *Serravalle* béli ellenségnek, hogy ezt az erőfféget Aug. 7-dikénn reggeli 4 orakor, *diskretzióra*, által adja.

„A' 150 fejből álló örző-sereg hadi fogásra hozattatott, a' hova reggeli 6 orakor a' miénk' hatok megé útnak is iadittatott.

„Az erőffégben 14 darab kisebb-nagyobb ágyut találtunk, egy, munitzióból és eleségből álló provisióval együtt.

Német Ország.

A' *Rastadt* Frantzia Követeknek szomorú-történetjéről a' *Regensburgi* Német Gyűléshez

intéztetett Császári Decretom felett, a' múlt Jul. 29-dikénn kezdette - el a' Gyűlés a' maga tanácskozásait. A' voxolások' folyamatjából és a' dolgok' természetü követekezésekből, már annyi világos, hogy a' Rendeknek több része a' Császári Felség' egyenességéhez való határt nem ismérő bizodalma szerént, ezen dolognak részre hajlás nélkül való inquitzióját és igazgatását, egyedül csak a' Német birodalom' Fejének böltsellégére fogja bizonni.

Ezen itélettel való meg-egyezését jelentette *Austria* maga is Aug. 2-dikánn.

A' *Trieri* Választó Fejedelem pedig, mint *Augsburgi* Püspök, ennek felette még, ilyen ki nyilatkoztatást is tett: — „Ő Választó Fejedelmi Hertzegsége egyéb aránt nem tselekedheti, hogy a' maga nyilvánosságos bosszizankodását eltitkolhassa, az iránt, hogy az Ujjságoknak és Journaloknak néhány elztendő-kolta szokasba jött határ nélkül való nyomtatásbéli nagy szabadságok által, mindeneknek, mindeu alkalmatosság - szolgálatás, minden ok, és bizonyosság nélkül, betsületjek és jó nevek, leg vakmerőbb módon megtámadtatni mérélzeitetik, a' mint a' Német Birodalmi közönséges levelekben is, ez a' *Rastadtti* törénet még eleinten mingyár, 's-még minden megvisgáltásnak el-kezdődése előtt, oly meg-bántó, szeretet nélkül való, és gyűlölséges megjegyzésekkel, 's fundamentom nélkül való gyanúságokkal terjeztetett a' Publicum' elibe, a' melyek, a' Felséges Udvari Decretomnak ki-adatztatásától fogva, az ő költsőjöknek gyalázatjokra, már mind magokban meg-tzáfolódtak.“

A' Frantziák már most minden hadi fogjoknak haza-bötfattatását meg-határozván, formaruhájokat le-huzzák. Gondoltatik, hogy ezt azért tselekezik, hogy ezen formaruhákba magok akarnak belé öltözni, 's-szélső posztjainkra így akarnak

nak reájok rontani. *Károly* Királyi Fő Hertzeg hirt tétetett ezen dologról az egész tábornál, 's-meg parantsolta, hogy az olyan Frantzia, a' ki Aullriai forma-ruhában fogattatik-meg, mingyár agyon lövettellék. — Ezt lok más idegen Ujjságon kívül a' *Betsi* Udvari Ujjság is írja.

Reich nevü Professor *Erdnagában*, azt hirdette ki, hogy a' Pellis, Himlő, Rüh, 's-más egyéb vezedelmes nyavaják ellen, z olyan segítő, belső és külső szereket talált légyen fel, melyek mind ezekben a' nyavajákban egy néhány órák alatt el-oláztatják a' vezedelmet. Arra ajánlja magát, hogy illendő jutalomért, ki-nyilatkoztatja a' titkát, és a' jutalmat tsak a' fel-tételnek bé telyesedése alatt kívánja: azt is erőssíti, hogy egy távol lévő Orvos.Doktor, a' ki az ő titkát lehetetlennek lenni tartotta, próbát tett velle, és azzal egy embernek életét meg tartotta, a' ki az egyik karjába esett fene miatt a' leg keményebb rothasztó hidegben feküdt, és már nyilvánosságoson a' halál' áldozatjának tartatott lenni. —

Anglia

A' mi a' Frantzia és Spanyol egyesült hajós fereg' állapotjat illeti, itt mostmár ezeket írják fölölle bizonyoson: — „

„Mind a' *Londoni* mind a' *Párisi* tudósítások meg egyeznek benne, hogy az egyesült ellenéges hajós fereg, Jul. 6-dikánn *Gibráltárral* által-ellenben állott, de a' hól ekkór a' szél meg nem engedte, hogy a' tenger-szorostánn az *Océánusra* ki-evezhessen: Jul. 21-dikénn azonközben már bizonyoson tudattatott, hogy 46 ellenéges *Linea*-hajók, a' tenger-szorostánn ki-haladván, *Cádiz* előtt vasmatskákonn állának, de minden

tekintet szerént fokáig azon helyenn maradni nem tzeleznának. Lord *St. Vincent* egy Fregátot küldött-el Lord *Keith*hoz a' Genuai öbölbe, ki is a' vezérlése alatt lévő hajós fereggel azért kéntelemttetett vólt oda evezni, mint-hogy a' Frantzia hajós fereg is a' *Mediterraneum* tengerre való bé-evezésekor valósággal ide Genuához ment vólt, hogy a' *Macdonald* legitségére 8 ezer fegyvereseket ki-izálíson. — Ez a' 8 ezer fegyvereseket azonközben nem hagyta a' Frantzia hajós fereg *Genuánál*, azért, hogy *Macdonald*-nak, a' ki már ekkór meg-verettetett vólt, nem segethetett vélek; melyre nézve ismét ki-hozták a' Genuai öbölből.

„Azon utóbbi tudósítások szerént, a' melyeket Lord *St. Vincent* és Gen. *O'Hara* - *Gibráltár*-ból az Admirálításhoz Londonba küldötenek, a' Frantziák' tzelezése abban áll, hogy a' *Cadix*, *Ferrol*, és *Rochefort* kikötő-helyekben még több hadi hajókat vegyenek magokhoz, és ekkor olztán vagy *Irlandia*, vagy pedig *Hollandia* felé tegyenek egy Demonstrátziót, hogy az Anglusok' expeditzióját meg-gátólják. —

Az Amériikai Respublika és Frantzia ország között való mostani állapotot így fejezei ki egy *Londoni* Iró: — „Midön az Amériikai Congress nem rég, 48 ezer *Dollárokat* határozott volna-ki arra a' végre, hogy Frantzia országtól a' békeselességet meg-válarolja, egy Frantzia *Journal* maga, ilyen ki-fejezéssel hamult-el ezenn a' dolgon: *Még vagynak, így szoll, oly nagy boldok a' világon, a' kik tollunk valami olyant akarnak vásárolni, a' mink magunknak sints, és a' mit nem is ismértünk.* — „Az Amériikaiak azonban nem láttatnak tsak ugyan igen hajlandóknak lenni a' békeselességre, minthogy a' Congress ujantoa 6 nagyobb és 6 kisebb fegyveres hajóknak felkélzittetése iránt tett rendeléseket. „

Olofz Ország.

Ezen orszagnak jelen való állapotjáról ilyen nyomas rajzolatot olvasunk és írhatunk: —

„Olofz Országnek két végei adnak már most sok foglalatosságot a' Szövetségeseeknek. *Felső Olofz* országban t. i. a' *Genuái Rivierából* kell ki-nyomni a' Frantziákat, 's-ezen kívül három, u. m. *Tortona*, *Coni*, és *Fenestrelles* nevü várakat kell töllök el-venni. *Tortonának* egy fellegvárja vagyon, a' mely nem tsak hogy ujj épület, hanem jó fekvése mellett oly módon is meg vagyon erősítve, hogy, ha meg akarja venni az ember, egélszen ölsze kell rontani. Az esmeretes *Tortoness'* tartományának ez a' vár és város tezi leg föbb részét, mely is az 1736-dik béli *Bétsi* békelség-kötésben adatott által, mint Német Birodalmi *Leudum*, a' *Sárdinai* Királynak. A' *Spanyolok* 1745-ben, minekutánna nem egélszen 14 napokig tartott ostrom alatt, 11,000 Bombikat, és 70 ezer ágyu-golyobisokat hánytak volna reá, el foglalták ezen várat. *Coni*, hasonló-képpen egy rend kívül meg-erősített fellegvár, melyet 1694-ben és 1744-ben, hijába ostromoltak a' Frantziák. Hasonló kemény erőlség *Fenestrelles* a' *Dauphine'* határ-szélénn. Ebben épittette Frantzia ország, minekutánna *Pignerolt* a' *Savoyai* Hertzegnek által engedte volna, a' *Matin* nevü erőlséget, oly tzállal, hogy magát a' *Piemonti* passzok felöll bátorságolsá tegye, 's általa a' maga határ-széleit a' *Savoyai* Hertzeg ellen fedezze. Tsak ugyan el-foglalta azt tölle a' *Savoyai* Hertzeg 1708-ban; de a' kinek azt az utánn ismét vizsza botsatotta: hanem ettől az 1734-dik efsztendő beli háboru utan ismét vizsza kapta. —

„Ez a' *Fenestrelles'* vára, még eddig tsak a' föld'-népbö: insurgált fegyveresek által lévén bézarattatva, a' Frantziák hevesen ki-ütöttek be-

lölle a' napokban. és a' barmokat néhány körül fekvő helységekből bé-hajtották a' várba.

„A' *Liguriai* Respublikától butszuzni láttatnak, némelyeknek ki-fejezések szerént, a' Frantziák, minthogy *Génua* várofsára 4, *Savona* várofsára pedig 2 Millió Livrányi Contributziót irtak-ki közelébről. — Ezzel a' summátskéval, a' maga leánka Respublikájának gyanitható el-vezetésénn gerjedő keservét akarja vigasztalni, az anya Respublika.

„A' mi az *Alsó Olofsz* Országot illeti, *Fanónak* el-foglaltatása után már most, tsak *Civitavechia*, *Ancona*, és az *Engelsburg*, vagynak az el-foglalásra hátra. *Civitavechia*, a' mely mind a' izá-rozonn erőssen meg-erősítettett, mind pedig a' tenger felöll kemény kikötő-helye vagyon, éppen oly kemény munkát fog a' Szövetségeseknek szolgáltanni, mint *Ancona*, melynek hasonló-képpen fellegvárja vagyon. Az *Engelsburg* nem lokáig fogja magát egy győzedelemhez szokott tábor ellen védelmezni, minekutánna az 1587-dik béli ostromlása után a' Császáriaknak, a' Pápak-tól az-után tétetett erősségek nem olyanok, hogy kemény ostromokat lokáig ki-állhassanak, nevezetesen most, midön a' *Romai* Ertz-Jákobinusok, telyességgel nem batorságból, hanem félelemből, oda futottak-fel.

Neapolis várofsában, a' *Nelson'* 14 Linea hajóinak utóbbi oda való közelítésekor, azt gondolták a' *St. Elmo'* várában lévő Frantziák, hogy Frantzia hajós sereg közelit, melyre nézve 3 szinü zászlókat szurtanak-ki. A' Király 10-dikben ment-bé *Neapolis*ba. A' Frantziák 11-dikben capituláltak *St. Elmó'* várában: hanem igen gyáva volt reájok nézve a' Capitulatio; minthogy tsak a' tarifznyájokkal masché-roztak-ki a' várból, még pedig tarifznyáik is meg-visitéroztattak. A' büntetésre-méltóbb Jákobinusok ellen processus láttattatott, a' többek pe-

dig a' Frantziákkal együtt hajókonn *Toulonba* küldettettek.

Frantzia Ország.

A' *Jákobinusok'* Klubját, a' maga ujjantoni fel-támadásakör azért nem akarta el-törteni a' Frantzia Országló-szék, hogy a' factziók' tüzeffégit annál inkább fel-elevenélve tarthassa; minekutánna a' Respublikai esküvés-formának ujj formába való öntetietődését, mint már meg-irtuk, az Öt Százak' Tanátsában végre hajtották volna, az oita nevezetesen, a' 100 millió erőltetettköltsönnek, 200,000 gazdag familiáktól lejendő felsikoriatásánn, a' nép' vér-szipóinak meg-büntettetéseken, minden nagy fizetésű hivata ok' fizetésének annyira való le szálltításánn, hogy egy Képviselőnek fizetését, semmi féle hivatalért való fizetés meg ne hal dja, minden játék- és bordély-házaknak bé zárattatásokonn, minden még meg-lévő Királyi pénzeknek bé-olvasztatásokonn, a' fegyver- és salétrom-műhelyeknek helyre-állittatódásokonn, a' Min-steri Cancelláriáknak minden gyánus személyektől való meg-tisztittatódásokonn, a' Royálitáknak a' fegyverből való ki verkeztetéskeonn, 's- végezetre minden vóit Nemeseknek és Papoknak a' közönséges hivatalokból való le-tétetterődéseken, dolgoztanak a' Jákobinusok a' Klubban. Ezen leg utolsó iparkodással a' *Barras* és *Sieyes'* l-tétette-tésekre láttatnak tzelezní, melyből az jön-ki, hogy a' Revolutzió' mostani mozgatói, nem meg-elégedettek az ujj *Directorium'* országlásával is, vagy nem gondolják, hogy kívánt tzelejokat elérhették véle. — Egyéb aránt, bajós volna az ő egész dolgokból, böltsé lenni. — A' mult postánn az irtuk volt, hogy *Sieyes* ül a' Jákobinus' Kormány mellett; most azt irjuk, hogy ezek a' *Sieyes'* meg-buktatásánn munkálódnak. Mit

fogunk irni honapután felölle ? meg látjuk honapután. Ilyen a' mi Ujjság-írói historikuffágunk.

Courtois nevü Képvisele, hathatós ki fejezésekkel élt a' Vének' Tanátságában Jul. 26-dikán a' Klub ellen: „Ha egyes-egyedül volnék is, így szoll, még is le-huznám annak a' pártnak álortzáját, a' mely a' mi köfalaink között emelkedik fel-felé, a' mely tsak könyhullatásokból és zürzavarból él, a' mely meg-szünés nélkül a' közjót prédikálja, és még is minden közönséges rendet, 's-minden erköltsi tudománt fel-forgatni igyekezik. A' *Hébertek* és *Ronsinek* ismét kezdenek fel-állani — a' *Babeuf*' örökössei mutogatják magokat — Nem, a' vér-izomjuhozás nem természetesebb a' tigrisben, mint az őszíze-esküvésnek és pufztításnak szomjuhozása ezen emberekben. A' rágalmazás, a' hitfézés, az ő közönséges elközeik. Már három Constitutzióink voltak; hogy a' mostani, hibás, meg eshetik: de ez még is tsak fogása a' mi belső ellentézeinknek. — Akár mely readje állana is fenn a' dolgoknak, ha mingyár az 1793-dik beli *Anarchiai Codex* volna is az, azt is szakxivetnék ők valami szegetbe, tsak hogy, mint tselekedtek, a' revoluziós országláft állithassák helyre. Már egy 39 személyekből álló, ugy nevezett *Tanító-Commissiót*, és egy más Titkos-Commissiót is neveztek ki magok közzül, és így tévelyegnek homályos takarók alatt az ők mindent el-rendellenítő projectomaik. A' *Directorium*' a' meg-buktatódásnak útján vagy: már meg-kéretett két *Directorok*nak a' feje. A' Képviselek közzül 250 tagoknak számkivettetését akarják proclamálni; 's-igly akarják az Adminisztráziónak minden ágait meg tisztítani. . . . Miként kívánhatunk mi áldozat-tételeket a' Frantzia néptől, ha tsak arról a' vagyonyjáról sem felelhetünk néki, a' mije még meg-maradott? Azt kíványátok

töllem, hogy külső ellenség ellen tsatázzak: és az én belső lételemet meg nem tudjátok védelmezni. Két ellenség között, nékem a' közelébb való a' veszedelmesebb: én mindeneknek előtte barátaimat, atyámfiait, feleségemet, és gyermekeimet kívánom a' veszedelmenn kívül látni, &c.“

Garat is egy értelemben befzélet, némely módosításokat ki-véve, *Courtoiffal*, más Képviselők pedig, történt-dolgoknak elő-hordását, nem pedig declamatziókat mondtak szükfélégeknek lenni. — A' dolognak meg-vizsgálása végett, titkos Commissióvá változott a' Tanács. — Az után egy közönséges ülésben decretálták a' Vének, hogy a' Lo-oskolából, minthogy az a' Tanács' üléseinek kerületében vagyon, a' hol t. i. a' Constitutzió szerént semmi más politicus gyülekezeteknek nem lehet tartatni, másuvá költöztette által a' Klub a' maga tanácskozásainak helyét. Így esett ennek, az ő régi nevének helyére, a' Jakobinus Klaftromba, való költözése.

Milyen principiumjok légyen ezeknek az embereknek a' vélek barátságban élő Hatalmafságokról is, észre lehet a' Párisi *Publicista* nevű Ujságnak következő szavaiból venni: — „Mi nem vagyunk oly bolondok, hogy azt higyük, hogy a' *neutrális* Hatalmafságok, a' mi valóságos barátjaink volnának; az értelem' tudományának tiszta principiumai szerént, sem a' Virtushoz, sem a' Bűnhöz, *neutrális* lenni lehetetlen: már pedig mi a' Terrorismus'-Systemájának szövetséges tarsai lévén, a' mi Revolutzionkat, tsak a' Királyságnak gyűlölése, minden Ország-lás formáknak fel-forgatása, minden Nemz-ti és magános tulajdonoknak el-ragadozása által, hajthatjuk végre; az ehez való *neutralitás* tehát annyi lenne, mint a' bünt, nyilván való módon oltalom' alá venni; mert a' mely neutralitásra a' mi barátainkat egy-s-más egyéb környülállások kényszeritik, nekünk az semmi valóságos

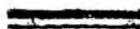
haznot nem hajt; nékünk egy kemény Systemát kell magunk' elibe vennünk, ha még meg olyan kegyetlenek tettök is az lenni, olyant t. i. a' mely a' külső népeket, ha az ő hajlandóságukat különben meg nem nyerhetjük is, leg alabb a' félelem által erősebben hozzánk köti.

A' Jákobinus Klubban már az is projectáltatott, hogy mind azokat, a' kik a' revolutzió által meg-gazdagultak, a' lehető sietséggel ki kell oltatni; mert, így szollottak a' Klubisták, ezeknek a' gaz-embereknek ragadományaik, bé fog 1000 millió Livrákat hozni. — Az után a' *Nekker*' Finántziai Minifterségre való hivattatásáról, és a' mostani Hadi-miniffternek Gen. *Bernadotténak*, az *Olofz* tábor' fő-vezérségére való emeltetéséről, volt befzéd a' Klubban: de a' kik közzül egyik is nem fogta, sem *Nekker*, ki is most *Genevában* lakik, sem *Bernadotte*, fel-vá-olni a' nékiek ajánltatott hivatalokat.

Valósággal, ha azokat a' foglalatosságokat gondolóra veszi a' Frantzia publicum, a' milyenek, hogy ő *Nekkernek* Finántz-miniffterséget, *Bernadotténak* *Olofz* Országí fő vezérséget ajánl, 's-több e'-félék, a' milyeneket oda feljebb is elő hoztunk: így lehetetlen, hogy a' Directorium, mint rendes Országló-szék, el ne veszesse egész creditjit a' publicum előtt, mint munkátlan és szükség felett való hatalom, a' melynek a' Klub folytatja foglalatosságait. Egy tagja a' Klubnak már nyilván projectálta is, hogy közönségesen fel kell kellni a' Directorium ellen: noha az ő projectomát más tagok bosszankodással visszavetették, 's-mint nyilvánosságos támadás-gerjesztőt, áreltáltatni is fogták.

Elegyes Levelek.

A' hadakozó táborok' fekvése Helvétziában, Aug. 2-dikáig: — *Zürchből*, Aug. 3-dikána: —

„Egészízen vétetteve a' hadakozó táborok' fekvései itt most azok még, a' melyek 8 hetek előtt voltak. Egy idő óta az apró öfízfé-tsapásokon kívül semmi egyéb nem történt. A' Császáriaknak a' *Limatonn* innét nálluak vagy on egy táborjok: egy más táborjok, mely néhány lovas Regimenteket foglal magába, a' *Kaczen-tón* túl fekszik; *Affholtern*nél el kezdve, *Regens-dorf* mellett, egy 16 ezer gyalogokból álló se-reg nyulik-el. *Weiningonn*nél ismét egy lovas, és *Würenbergn*nél hasonló képpen egy akkora gyalog tábor fekszik, mint *Affholtern*nél. *Fahr* nevű Klafstromnál egy kemény Cs. Királyi poszt: 's ezzel által elleuben, a' *Limatonn* túl a' *Frantzia* tábor fekszik, békefégesen, és oly közel, hogy egy kövel oda lehetne hajítani. A' *Zür-ehi* Kantonban találtató idegen fegyveresek' számát mostan valami 50 ezerre lehet tenni.

A' *Frantzia* hadi *Minister Gen. Bornadotte* (hitelesen írják), hogy a' *Renzi* táborhoz fogva jönni fő vezérnek,

* * *

Ode, quam
Illustrissimo Comiti Nicolao Esterházy
Connubii fœdere Inclyto
scripsit

Jos. Basil. Salamon c. Sch. P^{ris}

Anno 1799.

Quo me Phœbus amans, quo calor intima
 Divinus rapuit pectora? dic Dea;
 Quid mollis cytharam ex ilice pendulam;
 Dum læto jaceo gramine, sibilus
 P. rilat? quidve meæ fila sonant Lyre?
 FRANCISCAM NICOLAËS duxit amabilem!

O mi grate Comes! fidere pulchrior!
Qui Te Connubii fœdere strinxeras,
Et, tollens thalamis Esztoradum Jubar,
Dilectus Venæri nasceris Hesperus!
Tene ingentem animam, et connubio inclytum
FRANCISCAE mediter? Vatis ad Appuli
Morem, pectine tēstudinis aureæ
Te vulgum liquidis nubibus? O, age,
Hospes non humilis Tattiacæ plagæ;
Detersa facie pulvere sordida,
Huc Te pone, tener qua Notus halitu
Spirat leue sub umbra, et coma frondium
Aestivam cavet ab Sole proterviam.
Hic, hic pone moras! Esztoradum nemus
Qua per gramineos Hospitibus sinus
Arridet, volucresque aëra mitigant.

O hic pone moras! qua nitidam facem
Horarum Pater ex Aethere provehit.
Nam si dulce voles sub platano Jovis,
Arguti nemoris vel gelido specu,
(Nequaquam teneræ conjugis immemor)
Torrentem immodice fallere Sirium,
Aut si membra voles fessa resolvere:
O! quantus feriet tunc Driadas calor!
Quot furtim referent oscula Naides!
O! hic hic, atavis edite maximis!
Dicam vaticans, et trabeam, et togam, et
Fasces, fatidico plenus Apolline.
Et si carmen amas, quo genus inclytum,
Ornemusve Deos connubii Tui;
Non me lege sacri carminis eximam,
Verum sepositus gramineo thoro,
Sic Vates superos extimulo Deos:

Di! spirate novam pectoribus facem!
Manuramque fidem tradite sensibus!
Tam junctis manibus nectite vincula,
Quam frondens hedera stringitur aesculus,
Quam lento premitur palmite populus,
Et marmur querula blandius alte

Linguis affiduo reddite mutuis;
 Tum labris animam conciliantibus
 Alternum rapiat somnus anhelitum.
 Ducant pervigiles carmina Tibiæ,
 Discant cum pueris carmina Virgines:
 FRANCISCAM NICOLAUS duxit amabilem!
 Hæc vox æthereis intonat axibus:
 Quam trans Oceanum, trans Mare Caspium,
 Præpes Fama, decus nominis inclyti,
 Narrabit patrio digrediens solo:
 FRANCISCAM NICOLAUS duxit amabilem.
 FRANCISCAM NICOLAUS DVXIT AMABILIS.
 M. DM. CC. LC. XL. IIIV. VII.

* * *

Ode, quam adveñtu
Excellentissimi Comitæ Joannis Elzterhazy
in
Communi Tatensium lætitiâ
scripsit
 Jos. Basil. Salamon e. Sch. Piis
 Anno 1799.

Nuper funera luximus
 Caroli, Generis qui fuerat decus:
 Annae, quam unida lacrimis,
 Et desiderio non reparabili
 Indormisse silentio
 Aeterno, doluit Gens Calasactidum,
 Poscens, (corpore solverat
 Quam lex) restitui sanguinem imagini.
 Luctus pectore sæviit,
 Atque adis macies sederat ia genis.
 Satis sed lacrimis datum
 Est, turbare volet ni cineres dolor.
 Jam nunc Orte Diis Comes!
 Vides? ut populo gratior it dies!
 Vt soles melius nitent!

Et desiderijs icta fidelibus
 Gaudet Te Hospite Tattia!
 Ut se plebs medijs accumulât viis!
 Et puris dare compitis
 Matres cum Nuribus non cohibent rosas!
 Ut Myfles Berecinthius
 Tentat sub liquidis carmina Nubibus!
 Ut gaudent BEZEREDIUS,
 Et SZENTIVANYUS, Lumina Patriæ!
 Atque ut per liquidum æthera
 Alis præpetibus Mercurius volat!
 Mersus nube humeros levi,
 Doctarumque tenens proemia frontium!
 O! hic pone diem, Comes!
 Hic fingent lyrici pectine carminis
 Te spiffæ nemorum comæ,
 Qua se Arbos teneris frondibus induit.
 Hic, hic bis pueri die
 Numen cum teneris Virginibus Tuum
 Laudantes, pede candido
 In morem Salium ter quatient humum.
 Sed quas, dic mihi, Numini,
 Virtutique Tuæ caſta locet Dea
 Aras? quæ monimenta, vel
 Quæ condat Tibi, dic, marmora? perpetim ut
 Vivas? O decus inclytum
 Noſtrum! æquis faveant ſi precibus Dii,
 Vates: ſæcula plurima
 Tranſcenuſura Tua eſt, auguror, hæc virens
 Lauris Fama perennibus,
 Virtus quam meruit, quam dederat labor.
 Sed quo me Comes inclyte!
 Communis rapuit lætitia ebrium?
 Ego: marmore Thasio
 Vultus pono, Tuos! ſeu ære Corinthio;
 Afflet queis animam artifex,
 Queis non imber edax, non aquilo impotens
 Offundet tenebras, neque
 Annorum ſeries, aut fuga temporum.

Tu fae : propitio ut Jove
Afflent nos placidi lenae favonii.

Jelentés.

Bétsből, Augustus. 18-dikán: — „Annak a' Lexiconnak, melyről a' Magyar Kurirnak II-ik Januáriusi darabjában emlékezet volt, I-ő, az az Német-Magyar-Rész a' napokban elkészülvénn, a' mostani Septembri Pesti Vásárra, oda, le is fog szállitódni Kilián, és Kis István Könyváros Urakhoz; onnan pedig más helyekre is fognak Exemplárok küldtetni u. m. Debreczenbe, Fehérvárra, Győrbe, Kallára, Ketskémétre, Komáromba, Körösre, Lofontzra, Lötseire, Nagy Károlyba, Nagy Váradra, Pápára, Patakra, Pofonba, Szigetre, Vátzra, Veszprembe.

Reménylem hogy ezen Szókönyvel azoknak a' kik vagy Németül, vagy Magyarul akarnak tanulni, vagy pedig a' kik Németből Magyarra fordítanak: használhatok. Fel raktam benne, a' magában érthetőnek az Artikulussát, a' szóknak külömb-külobmféle jelentéseit és az olyan különös szóllások - formájit, mellyeknek a' Magyar nyelvel semmi hasonlatosságok nintsen.

„Az első Rézst a' második nélkül magában kéntelen vagyok széllyel oszlatni, mivel az e' féle munkának ki-nyomtattatására meg kívántató nagy költség miatt a' II-dik, vagy a' Magyar-Német Rézst mindjárt utánna nem nyomtattathatnám.

„A' Könyv szép fehér papirosra van nyomtatva, Lexiconforma nagyságra, tiszta betűkkel, az árra az első Darabnak 1 Rforint.

Márton Jó'sef,
Lötsei Profeszor. mk.